Dnr 150217
Susanna Stymne Airey, Chef förebygga
Kopia Anders Moberg, VD
AFA Försäkring

4 november 2016

Angående AFA:s anslag på 1,8 miljoner kronor till ”oberoende” forskare med intima kopplingar till tillverkarna av antidepressiva medel

AFA försäkring har i beslut (Dnr 150217) av den 21 juni 2016 godkänt ett anslag på 1,8 miljoner till projektet ”Hur effektiva är de antidepressiva medlen”.

Projektet har presenterats på AFA:s hemsida som att *oberoende* forskare grundligt ska analysera data från läkemedelsbolagens studier av antidepressiva medel. Citat: ”I ett nytt forskningsprojekt ska datan nu bli föremål för oberoende forskares studium.” [1]

AFA har vägrat ge svar på frågor om projektet. Man har inte velat berätta något om vare sig projektansökan, jävsfrågor eller beslutet om anslag.

En vidare undersökning av ärendet – där jag fått tillgång till de handlingar som AFA inte velat berätta om – har dock avslöjat data som gör att jag nu vill ha svar på följande frågor:

1. I beslutet av den 21 juni står:

Anslaget beviljas under förutsättning att motsvarande finansiering inte erhålls från andra finansiärer.

I den 6-sidiga projektansökan som skickades in till AFA (mars 2016) av forskaren Elias Eriksson står inget om att motsvarande finansiering *erhållits* från andra finansiärer.
Fakta är dock att en *motsvarande* ansökan lämnades in av Eriksson till Vetenskapsrådet, som den 22 oktober 2015 beviljade 6 miljoner kronor till projektet (för åren 2016-2019). En *motsvarande* ansökan om samma projekt hade också av Eriksson inlämnats till Hjärnfonden, som den 10 september 2015 beslutade att anslå 1 miljon kronor till projektet (för åren 2015-2016).

Min frågor:
a) Kände AFA försäkring till att projektet fått denna finansiering när man i juni 2016 fattade beslutet om att anslå 1,8 miljoner?
b) Är denna finansiering inte att anse som ett brott mot förutsättningarna i beslutet (”att motsvarande finansiering inte erhålls från andra finansiärer”)?

2. I presentationen av projektet den 30 juni står:
”I ett nytt forskningsprojekt ska datan nu bli föremål för oberoende forskares studium.” Den här presentationen förmedlades också av andra; vi kunde exempelvis i tidningen Statskoll läsa artikeln ”Antidepressiva läkemedel ska undersökas av oberoende forskare”. [2]
Fakta är dock att denna presentation är fullständigt felaktig. Den aktuelle forskaren (Elias Eriksson) har långvariga och intima kopplingar till de läkemedelsbolag vars preparat han i projektet, som ”oberoende forskare”, ska granska! Det här förhållandet hade blivit uppenbart för AFA försäkring om man bara, som del av anslagsförfarandet, begärt att infå en

fullgod jävsdeklaration. Man hade då kunnat konstatera att Elias Eriksson, enligt publicerad CV (2008): "Was a member of expert panels/advisory boards for several international pharmaceutical companies: Eli Lilly (USA), Ciba-Geigy (Switzerland), Pfizer (USA), SmithKline Beecham (England), Organon (The Netherlands), Lundbeck (Denmark), Glaxo SmithKline (UK), Rhone-Poulenc Rorer (France) and Schering (Germany). Scientific collaboration with Ciba-Geigy, Bristol-Myers Squibb, Novo Nordisk, Glaxo SmithKline, Merck, and Lundbeck. " … Funding: Swedish Science Council: 810.000 SEK / year (project) + 930.000 SEK / year (position). LUA/ALF: 1.800.000 SEK / year. Grants from the pharmaceutical industry: Appr 500.000 SEK / year. Grants from various foundations: Appr 300.000 SEK / year. Grants for equipment past 5 years (Lundberg foundation): Appr 5.000.000 SEK.

Min fråga:
Hur ser AFA försäkring, i beaktande av ovanstående information, på presentationen av Elias Eriksson som en "oberoende forskare" i?

Vänliga hälsningar
Janne Larsson
skribent/researcher

[1] AFA försäkring, pressmeddelande "Hur effektiva är egentligen de antidepressiva läkemedlen?", den 30 juni 2016, https://www.afaforsakring.se/nyhetsrum/pressmeddelanden/2016/06/hur-effektiva-ar-egentligen-de-antidepressiva-lakemedlen/
[2] Statskoll, Antidepressiva läkemedel ska undersökas av oberoende forskare, den 30 juni 2016, http://statskoll.se/nyheter/antidepressiva-lakemedel-ska-undersokas-av-oberoende-forskare/